

Den, 19. september 2016

EM2016/15

Åbningstale Formanden for Naalakkersuisut

Vi takker formanden for Naalakkersuisut for hans åbningstale, og vi håber på at efterårssamlingen vil danne et fællesskab hvori gode pejlemærker vil blive formet; For landets befolkning.

Vi har tilbragt sommeren hvor vi har hentet indre styrke fra naturen, og vi har mørke, kulde og stormvejr i møde hvor vi kommer til at bruge en masse energi til det. Jeg håber på at vi alle sammen har opbygget styrke i løbet af sommeren til den kommende vinter, og at vi i fællesskab vil hjælpe hinanden ad. Vi ved jo at vi bor i en ubarmhjertig natur.

Vores forfædre har dannet grundlag for at vi kan overleve i denne ubarmhjertig natur, hvori andre folkeslag ikke har kunnet overlevet længe for at kunne stadfæste sig. De har gjort det ved at tilpasse sig og respektere naturen og dyrene.

Man bliver nødt til at gøre noget ved at befolkningen ikke kan lytte til samlingerne i Radio. Rigtig mange kan ikke længere følge med i hvad der bliver fremlagt som lovforslag i samlingen, og det går udover demokratiet. Gør noget ved radioudsendelserne fra samlingen.

Vi er også imod fjernelsen af morgenandagten i radioen. Hvis mennesket skal være hel, bør kroppen og sinden følges ad som en helhed. Vi bruger vores tro til at hente energi i vores dagligdag, og næstekærlighed bør altid spredes blandt os. Dette bør også være Kalaallit Nunaata Radioas samfundsansvar. Vor daglig brød kan alene ikke opretholde et menneske. Sund krop og sind er et grundlag for et stærkt folkeslag.

Hvis vi skal skabe vækst i samfundet og fornemmelsen af et fællesskab, skal vi i dag være villig til at samle os som et forenet grønlandsk folk.

For Grønlands befolkning skal vi være villige til at vedkende nogle af Naalakkersuisuts meninger og formål fremfor at stå fast ved vores egen. Vi har her i salen en styrke til at gøre noget ved problemstillingerne, og erfaringer med at være Naalakkersuisoq. Skal vi så bare

spilde denne kapacitet bare fordi vi er uenige med hinanden? Lad os alle sammen tage et skridt i den rigtige retning, for hvis vi ikke gør det, kan vi i fællesskab ikke danne vores grønlandske stat.

Hvis vi ikke står sammen, vil vi blive ved med at føle kolonialismens bånd, og det vil være på bekostning af befolkningen. Kolonialismens bånd vil fylde 300 år i år 2021, og hvem ønsker at vores efterkommere skal vente i endnu 300 år. Skal vores efterkommere vente indtil år 2321? Hos partii naleraq ønsker vi slet ikke dette. Lad os alle holde hinanden i hånden nu og sørge for et selvstændigt land, i ånden af samhørighed og fællesskab. Man vil tage helt fejl hvis man tror at dette ønske vil komme af sig selv bare fordi vi vil det. Nej, vi har allerede et land som er vores, og selvstændighed kan ifølge lov blive til en realitet. Lad os alle sammen vågne op fra vores søvn, og fortsætte arbejdet.

Hvis landet skal udvikles og diskussionen om udviklingen ikke bare skal være ord, skal vi diskutere status på vores nuværende samfundssystem. Udviklingen i vores land er mildest sagt uholdbart, for de tilkaldte kan ikke blive ved med at forme vores land. Vi bliver nødt til at gå ud fra vores egne kompetencer i landet, og sætte os ned i fællesskab og forme vores land ifølge befolkningens ønsker. Det bør jo ikke være sådan at vi bare skal sidde ned og lytte til hvordan vores land bør formes uden egentlig at gøre noget selv. Hvor i verden er der et land hvor landets befolkning er tilskuere til at de tilkaldte arbejdskraft efter egne ønsker og tilbøjeligheder former landet?

Vi bliver nødt til at starte med at gøre vores levende og ikke-levende ressourcer mest tilgængeligt for landets befolkning. Hvor er alle de rubiner fra Qeqertarsuaasiaat som de har taget ud af vores land? Hvor er de henne? Ved man om de vil være til gavn for os? Vi hørte at man gør noget ved konkursbegæringen i løbet af kun få dage, og vi spørger os selv om hvad der sker på råstofområdet? I fremtiden skal råstofressourcerne udnyttes først, hvis den lokale befolkning evner at udnytte selve råstofferne. Vores rigdomme kan andre ikke blive ved med at udnytte uden at vi egentlig få noget ud af det, hvor de udenlandske selskaber lover guld og grønne skove hvorefter de så begærer konkurs. Man undrer sig over hvordan sådanne ting kan lade sig gøres i vores land.

Vi vil gerne være økonomisk selv bærende, men vi bliver ved med at skabe selskaber der beskæftiger sig med ensartede arbejdsopgaver. Royal Arctic Line har i mange år sørget for shipping og havneområdet i landet. Men nu har vi i prisstigningernes ånd skabt Sikuki Nuuk Harbour med egen direktion, egen bestyrelse og andre nye udgifter. Vi vil gerne udtrykke

vores ønske om at man fusionerer Sikuki Nuuk Harbour ind i Royal Arctic Line når havnebyggeriet er overstået, for på denne måde spare på en masse udgifter på dobbeltadministration.

Vi vil også gerne benytte lejligheden til at spørge hvorfor man kun skal betale for havneydelser i Nuuk og ikke andre steder på kysten? Vi kan jo se at fiskerne bliver negativt diskrimineret i forhold til andre fiskere på kysten i og med de skal betale en havneafgift hver gang de indhandler deres fangst. Vi vil gerne have at fiskerne skal stoppe med at betale havneafgift hver gang de skal indhandle deres fangst i Nuuk.

Hvis landets økonomi skal være holdbar skal vi bruge vores tid og energi til at styrke den. Hvis vi kigger på økonomisk styring i landet, bliver vi nødt til at stoppe transfer-pricing der foregår lige nu. Vi skal gøre alt hvad vi kan for at konvertere råvarernes værdi til penge i vores land, dette skal vi gøre for landets befolkning.

På grund af de ulige licitationsordninger gør de lokale grønlandske håndværkere alt for at overleve med alt hvad de har. Vi bliver nødt til at hjælpe grænslænderne til at klare sig i byggebranchen ved at udjævne den ulige licitationsordning vi har.

Hvorfor er de grønlandske selvstændige erhvervsdrivende overlevelsestruede, og i modsætning tager de udenlandske alt arbejdet, hvor de nogle gange har så meget arbejde at de bliver nødsaget til at omfordele arbejdet til andre?

Hvis vi i fremtiden selv skal står for arbejdet i landet skal vi skabe rammerne til licitationer der positivt diskriminerer de lokale grønlandske håndværksevirkersomheder. Vi kan ikke opbygge erfaring i landet hvis vi bliver ved med at gøre det svært for vores lokale selvstændig erhvervsdrivende. Under valgkampen råbte vi at de lokale bør have første ret til arbejdet i landet, vores ord skal blive til handling nu!

I dag står yderdistrikterne dårligt i forhold til nybyggeri af almenboliger, samt reovering og sanering af boligmassen generelt. Vi ønsker at boligbyggeriet yderligere udviklet i bygderne.

Derudover ønsker vi at man sætter en ekstra pulje til side for at de grønlandske håndværkere kan reovere og sanere almennyttige boliger, og dermed blive ved med at eksistere.

Men det er ikke alt. Rigtig mange stillinger skal erstattes af herboende som tager udgangspunkt i den grønlandske sprog og måde at leve på. Vi bør holde op med at være

passive tilskuere til vores egen udvikling. Alle stillinger der kan varetages af den grønlandske befolkning skal udføres af den grønlandske befolkning.

Vi har en søfartsskole der matcher de internationale krav, hvor der undervises elever så de kan blive fiskeskippere, sætteskippere osv, men hvad er det vi laver nu? Vi bliver ved med at bruge de tilkaldte fremfor vores egne.

Hvorfor skal vi blive ved med at tilkalde den udenlandske arbejdskraft så de kan fiske ulovligt i vores farvande, når vi nu har vores skibsofficerer og skibsassistenter? Hvorfor bruger Royal Greenland ikke den lokale arbejdskraft mere end i dag? Det er på tide at kræve af vores selskaber via den politiske vej, om at bruge den lokale arbejdskraft mere end i dag. Selskabernes ledelser bør stilles nogle samfundsmæssige krav og ansvar om at bruge den lokale arbejdskraft mere end de gør i dag.

Det skal vi gøre ved positivt diskriminere den grønlandske arbejdskraft, ved altid at vælge den grønlandske fremfor den udenlandske når uddannelsesmæssige baggrund er ens for begge ansøgere, hvor ledelsen vil bryde loven hvis den vælger den udenlandske ansøger fremfor den grønlandske ansøger med den samme uddannelsesmæssige baggrund.

Vi bruger desværre ikke nok af vores faglærte arbejdskraft, hvor vi begrundet afvisningen med en manglende erfaring, og den kan vi ikke længere bruge i vores bestræbelser for landet. I dag tilkalder vi faglærte som slet ikke ved noget om den grønlandske befolkning, vores land, vores kultur, vores identitet, og ikke mindst vores sprog. En tilkaldt kan ikke bare ved at læse sig frem til det, begynde at forstå den grønlandske kultur, måde at leve på, og syn på verden, for derefter står for udformningen af Grønland.

Disse tilkaldte bliver ikke mærket som uerfarne lige meget hvor ungt de er. Derfor er det på tide at den grønlandske befolkning løftes til at varetage arbejdet med landet, for vi kan ikke blive ved med at eksportere erfaringen til udlandet uden nytte til os. Vi bliver også nødt til at sætte tal på denne tab af erfaring vi hvert år er vidne til.

Vi bliver også nødt til at fikse den mærkelige indordning af servicekontrakterne, for vi lever jo i et barsk land. Vi kan fornemme at servicekontrakten i Nord er uacceptabelt, for man kan ikke rejse komfortabelt til søs med den nye servicekontrakt om efteråret og om vinteren. Vi må desværre nødt til at indse, at det er nødvendigt at kræve en ny ordning på området.

I Qeqqa er det også anstrengende at sejle til bygderne om vinteren, og vi må desværre ordne trafikken om vinteren fra bygderne ved Sisimiut til Arsuk i Syd. Her bliver trafikken nødt til at foregå med helikopter om vinteren hvis trafikken skal udføres med den rette sikkerhed bag.

F.eks. bliver trafikken mellem Arsuk og Qeqertarsuaat farligt om vinteren når trafikken med skib stopper. P.g.a. is om vinteren på kysten bliver trafikken udført til havs, hvorfor lufttrafikken bliver nødt til at være vores svar på området.

Jeg vil gerne fortælle denne sande historie.

Et passagerskib der sejler nordpå fra Qeqertarsuaat har oplevet denne hændelse. Passagerskibet sejlede på vej mod Nuuk til havs p.g.a. is ved kysten. Ved sejlturen var der nordenvind og koldt, og der dannes is på dækket. Der var så meget isning på dækket at passagererne og besætningen ikke kunne komme ud. Det var først ved havnen i Nuuk at man ringede til folk der kom med en jernstang for at fjerne isningen på dækket, hvorefter passagererne og besætningen først kunne komme ud. Denne usikker måde at rejse på bør stoppes, og vi kræver at lufttrafikken aftales på plads i år på området.

Det samme har vi set i Syd m.h.t. de nye servicekontrakter, hvor der plejer at komme storme om vinteren, og hvor der ikke kan sejles overhovedet ved brug af mindre fartøj. Der bør også indarbejdes en plan om lufttrafik, især hvis man tænker på bygderne ved Kap Farvel.

Det er forbløffende at indordne trafikken på denne måde. Det bliver også svært med at lave en ny servicekontrakt, for hvis man gerne vil annullere servicekontrakterne kommer det til at koste samfundet en masse penge. Vi bliver nødt til at gøre noget ekstraordinært på området, og denne kæmpe fejl fra Naalakkersuisut kommer til at koste samfundet dyrt.

Vi finder det anstrengende at Aluu Airlines ikke bliver valgt som en del af lufttrafikken i Grønland, for det er ellers et oplagt valg taget i betragtning af de helikoptere de ellers har tænkt sig at bruge. Serviceringen af bygderne fra Sisimiut bygder til Arsuk i Syd bør gives til disse nye aktører, for trafikken på området bliver besværligt om vinteren når stormene kommer og isen dannes på kysten.

Vi er fortrøstningsfuld på sagen om Pituffik. Hvis vi har taget fejl, skal vi koncentrere os om hvordan vi så kan løse problematikken fremfor at blive ved med at udsætte problematikken. Vi vil gerne være med til, og vise vores medansvar, ved at tackle problemet ved dens rod.

Man har lovet vores pensionister om at deres pension vil blive beregnet uafhængigt fra deres partners indkomst, og denne nyhed er blevet godt modtaget hos pensionisterne. For nu skulle de til at blive stillet bedre end før. Men for mange er virkeligheden blevet noget anderledes. Vi ønsker derfor en afklaring på hvorfor tilværelsen vores pensionister ikke er i overensstemmelse med de løfter der blev givet dem.

Jeg vil nu citere Formanden for Naalakkersuisuts tale ved EM2015.

“Alderspensionslovforslaget lægger op til, at alle skal have en grundpension og de økonomisk svagest stillede har mulighed for et pensionstillæg. Grundpensionen skal være uafhængig af en ægtefælles indtægt. Endelig bortfalder alderspensionisternes betaling for hjemmehjælp, så de ældre får bedre mulighed for at forblive i eget hjem.” citat slut. Alle partierne er enig i denne ordning, og vi ønsker en hel udmøntning af løfte om at pensionisterne skal få en bedre tilværelse.

Samtidig bliver førtidspensionister behandlet kritisabelt, for man kan i nogle tilfælde se at serviceringen af disse ikke er på en niveau der er godt, vi ønsker derfor også at man afhjælper disse problemstillinger hurtigst muligt.

Vi vil også gerne benytte lejligheden til at give ros til Naalakkersuisut om at ledigheden er faldet, og lad os håbe på at vi i fællesskab kan få ledigheden til at falde endnu mere ved at udnytte byggemidlerne og fiskeriressourcerne endnu bedre. Vi giver ros for at ledigheden er faldende.

Vi betragter en stigende tendens af omsorg på børneområdet som en god ting, og støtter den. Omsorgssvigt er uacceptabelt og forældrene bør tage mere ansvar på deres børn, og vi skal blive ved med at sørge for at børn få en rigtig god barndom. Det er vigtigt for vores fremtid og ikke mindst for børnenes skolegang.

Vi takker for at Naalakkersuisut intensiverer arbejdet på området og vi vil støtte op omkring dette og vise vores medansvarlighed, for hvis børnene har det godt kan vi bedre sørge for et godt fremtid for vores land.

Vi skal være bedre til at kræve mere ansvar fra befolkningen, og vi bliver nødt til at passe bedre på vores arbejde. Vi kan ikke blive ved med at give skylden for de tilkaldte arbejdskraft for vores manglende evne til at passe vores arbejde. Lad os alle sammen passe vores arbejde for vores land, kun derved kan vi vise vores ansvar.

Vi bliver nødt til at fjerne forhindringer for overgangen fra at være en passiv modtager af offentlige ydelser til arbejde. Det skal jo ikke være sådan man p.g.a. forhindringer tvinger een der gerne vil arbejde i at arbejde.

Man kan se at kommunesammenlægningen ikke har været optimalt, og det er kun naturligt at indrømme at man har taget fejl på arbejdet. Vi vil derfor deltage i at ordne det der skal ordnes, og vi er klar til at deltage med en forudsætning at Qaasuitsup Kommuneas ønsker imødeses, og dette bør tilvejebragt før kommunevalget. Man kan jo se at yderdistrikterne har fået en dårligere service på baggrund af det.

Vi vil gerne foreslår at Qaanaaq, Upernavik og Uummannaq danner en kommune, og Kangaatsiaq, Aasiaat, Qasigiannuit, Qeqertarsuaq og Ilulissat danner en kommune.

Vi ved at vores indtægtskilde vil være begrænset hvis vi kun koncentrere os om fiskeriet, derfor bør vi fjerne afgiftsbelæggelse på vand- og iseksport for at gøre det attraktivt for dem der gerne vil starte en virksomhed. Vi kan afgiftsbelægge virksomhederne når de begynder at køre godt, for man kan ikke komme udenom at man bliver nødt til at gøre noget for at eksporten kan starte.

Vi er også interesseret på turismeudviklingen. Vi har en kæmpe natur der er uberørt af mennesket, og vi bliver nødt til at gøre midlerne og udviklingen tilgængeligt for de lokale selvstændige erhvervsdrivende, især til dem i yderdistrikterne.

Elve der siden tidernes morgen har uformelt været "ejet" af bestemte familier er passet ordenligt, og man har stoppet dem der ellers begynder at bruge dem uholdbart. Dette har ført til at ørred har altid kunne taget tilbage til elve for at yngle. Vi er imod at man går over folks hoveder og er begyndt at tilbyde turistaktørerne hvor de kan udelukke de originale brugere af elve. Vi finder disse forhold helt uacceptabelt, og vi kræver at man stopper med at udelukke de originale brugere.

Vi er i partii naleraq imod at Qeqqata Kommunea vil tilbyde sådanne ordninger, for vi er 100% imod at man gerne vil give et kæmpe landområde til turistaktørerne og udelukke de originale brugere af området.

Vi støtter 100% at man gerne vil hæve uddannelsesniveaut hos de unge, og håbe på at flere og flere påtager sig en uddannelse.

Vi bliver nødt til at forædle mere fisk, alt den værdi vi kan konvertere til penge her i landet skal konverteres til penge i landet for at sikre stabile arbejdspladser og indtægtskilder. Der fattes penge, og vi bliver nødt til at arbejde noget mere for at skabe penge. For hvis vi har flere penge mellem hænderne vil det positivt gå udover levevilkårene for mange.

Vi bliver nødt til at gøre noget ved manglende arbejdskraft i menigheden. Organister, kateketer og præster som mangles, og vi vil gerne opfordre Naalakkkersuisut til at gøre noget ved manglende arbejdskraft i menigheden.

Med disse ord takker vi formanden for Naalakkersuisut for hans åbningstale, og for at give os mulighed for nogle afklaringer.

Vi har rigtig mange individuelle problemer i samfundet som vi skal ordne i fællesskabet, vi bliver nødt til at samarbejde fremfor at prøve at finde de ting vi kan være uenige i frem. Vi vil gerne være med til at have indflydelse og have medansvar på problemer der skal løses. Vi vil gerne se bort fra de ting vi er uenige om og være med til at finde løsninger, for hvis vi skal komme videre fra vores nuværende samfundstilstand og tage den næste skridt bliver vi nødt til at samarbejde på tværs af problemerne.

partii naleraq er klar til denne samarbejde.